

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 04 maja 2017 roku

ZSM.422.6.2017.MC

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny**

Szanowny Panie Ministrze,

do Rzecznika Praw Dziecka w dalszym ciągu wpływają sprawy dotyczące bezprawnego uprowadzenia dzieci w rozumieniu postanowień Konwencji haskiej dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dzieci za granicę. Rodzice, którzy utracili możliwość kontaktu z dziećmi w wyniku uprowadzenia przez drugiego rodzica, dochodzą swoich praw w sądzie. Z uwagi na to, że od rozstrzygnięcia sądu zależy, w kraju którego z rodziców dziecko będzie się wychowywać, postępowaniu sądowemu towarzyszą duże emocje i stres. Skonfliktowani rodzice przekonani o swojej racji toczą w sądzie spór o dziecko. Ostatecznie, gdy sąd wyda prawomocny wyrok na podstawie Konwencji haskiej, dochodzi do dramatycznych sytuacji, gdy jedno z rodziców musi się pogodzić z „utrata” dziecka. Dopiero wówczas rodzic, który przegrał sprawę próbuje w polubowny sposób załagodzić spór dotyczący miejsca pobytu dziecka zdając sobie sprawę, że jeśli nie porozumie się z drugą stroną, będzie zobowiązany wykonać orzeczenie sądu.

Szansą na wyeliminowanie negatywnych emocji związanych ze sporami pomiędzy rodzicami – stronami postępowania prowadzonego na podstawie wspomnianej Konwencji są mediacje rodzinne. Mediacja umożliwia konstruktywne wyrażenie interesów i potrzeb stron oraz znalezienie ugodowego rozwiązania. Dzięki mediacji można także do minimum ograniczyć cierpienie i stres, którymi poddane są dzieci skonfliktowanych rodziców.

Analiza spraw prowadzonych w Biurze Rzecznika Praw Dziecka wykazuje, że rodzice nadal zbyt rzadko korzystają z mediacji – prawdopodobnie z powodu braku wiedzy na jej temat. Tymczasem mediacja zainicjowana na wczesnym etapie sporu może zapobiec destrukcyjnej walce rodziców o miejsce pobytu dziecka i pomóc dziecku w złagodzeniu skutków działania dorosłych.

27 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

Rzecznik Praw Dziecka występował już do Ministra Sprawiedliwości wskazując na powyżej omawiane problemy. Z odpowiedzi (DWM-II-477-120/10/2) wynikało, że Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt informacji, w której przedstawiona została rola i znaczenie mediacji w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, opis mediacji na gruncie prawa polskiego oraz inne praktyczne wskazówki. Ministerstwo Sprawiedliwości miało przekazywać ten materiał rodzicom składającym wnioski o wydanie dziecka w trybie Konwencji haskiej.

Mając powyższe na uwadze, jak również dostrzegając konieczność upowszechniania wśród rodziców znaczenia i roli mediacji w sprawach transgranicznych, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 2 ustawy z 6 stycznia 2000 roku o (Dz.U. z 2015 r. poz. 2086) zwracam się do Pana Ministra z prośbą o udzielenie informacji, czy poza opisaną wyżej informacją podejmowane są w kierowanym przez Pana resorcie działania, które przyczyniłyby się do szerszego wykorzystania mediacji w sprawach dotyczących tzw. „międzynarodowych uprowadzeń rodzicielskich”, jak one przebiegają i z jakim skutkiem. Proszę także o poinformowanie, czy w Ministerstwie Sprawiedliwości zbierane są dane statystyczne dotyczące liczby podejmowanych mediacji w tych sprawach i jej wpływu na sposób rozwiązania sporu pomiędzy rodzicami.

Z szanowaniem i szacunkiem
Michał Grynberg